

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Fóia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Reuniuni ortodoxe.

III.

(*) Pentru-ca cetitorii nostri să fie perfect lămurii asupra importanței chestiunii, nu ne este ertat a trece cu vederea raportul în care au să între aceste reuniuni cu organismul nostru bisericesc.

Din cele de până acum expuse reiese la evidență, că noi cerem o organizare pe totă linia, și anume: o organizare absolut independentă de organizațiunea noastră pe terenul bisericesc, cum este ea înscrisă în lege și pusă în practică prin cunoscutul „Statut organic”.

Ceea-ce voim noi este, că viața noastră confesională să nu mai rămână avisată exclusiv la cadrele acestui statut, ci alătura cu întocmirile de până acum, să pornescă a funcționa și fertiliza și organe de altă natură.

Cerem noue grupări, cari cu diferite mijloce să tindă la aceeași țintă. Zidul din giurul bisericii va fi puternic și resistent, numai când va fi compus din toate soiurile de material necesar.

Aici e la rënd a sta puțin de vorbă cu aceia, cari opinază, că dispozițiile statutului nostru organic *ajung* la apărarea bisericii.

E fără îndoială, că statutul nostru este o genială lucrare și pentru biserica noastră cea mai fericitoare lege.

Este un tesaur, care în ochii tuturor dușmanilor nostri este un spine. E recent încă în memoria noastră faptul, că ministrul președinte a hulit acest statut și a blăstemat aproape pe predecesorii săi, cari au fost atât de imprudenți de au votat pe sēma Valachilor ortodoci o astfel de lege.

Ori cât ar fi însă de excelentă constituțiunea noastră bisericescă, ori cât de pētrunșătoare ar fi în corpul confesional ramificațiile acestei constituții, — ea totuși n'a produs în toate direcțiile rezultatele ce le-am dorii.

Lipsește încă intimitatea între credincioși și lipsește înainte de toate entuziasmul pentru chestiuni confesionale, lipsește dorința de propășire.

Dar aceste nici nu se pot impune prin lege, ci înșiși credincioșii trebuie să-și deie samă de ele.

O lege, fie ea cât de salutară și fie aplicată în modul cel mai just, totuși ajunge la urma urmelor în poziția de a nu fi pe deplin satisfăcătoare și de a avea trebuință de complectare, de appendice.

Er complectările aceste, — ce cred cetitorii nostri, cine are să le îndeplinească în cazul acesta?

Evident, reuniunile de cari ne ocupăm.

Pentru-ce?

După cum am accentuat, la munca această, pentru ca să ducă la bun sfârșit, trebuie să se angajeze toate elementele din corpul nostru confesional. Conclucrarea în reuniuni deci are să fie cu mult mai strînsă, mijlocele cu mult mai vitale și mai pozitive, er scopurile mai imediate, decât la conclucrarea, cum este ea pre-crisă în statut și necesară în felul ei.

Mai vine socotită și altă împrejurare. O mișcare confesională de felul cum noi o cerem, ar fi o mișcare de jos în sus, dela popor, mireni inteligenți, preoți până la prelații bisericești. Ar fi deci o mișcare perfect corespunșătoare cu firea constituțională a bisericii noastre. Biserica noastră repudiază ori-ce mijloc absolutistic pentru întărirea sa, — este însă datorință a masei credincioșilor, ca înșiși să ocrotescă binele bisericii, care la rëndul ei, atâta dar a revērsat asupra-le.

Aici nu putem în de ajuns să reprobăm și înfierăm procedeul acelor, cari merg atât de departe în desinteresul lor, încât se abstrag dela toate sarcinile ce interesul bisericii li-le impune, și cari sub greutatea unei false emancipări, și spoiți numai în ale cultivei, socot, că de binele bisericii numai preoții au să se îngrijescă și *forurile superioare bisericesci*.

Da, preoții, forurile bisericesci și prelații nostri își sciu împlini misiunea, însă atunci, când au pe ce să se razime.

Însă veleități de aceste au existat întotdeauna și există și la alte confesiuni....

Fiind-că astfel de anomalii se spulbera numai prin o sinceră însuflețire, fiind-că însuflețirea această în cadrele dispozițiilor provēdute în amintitul nostru statut nu se pōte desvolta în mēsură recerută de lipsele actuale ale bisericii, — trebuie deci să recurgem la alte remedii, la grupările în felul cum le-am cerut noi, la însoțiri absolut independente de constituțiunea bisericescă, *cari cu această stau în legătură numai întru cât au să represinte acelaș scop*.

Ori-cât ar fi de mașteră legile țerii nôtre, ori-cât ar fi de capritioasă mēsură cu care se mēsură dreptatea unei séu altei naționalități, unei séu altei confesiuni, — ele totuși îngăduie grupări de felul cum noi le cerem.

Am vēdut dōr, că papistașii au vreo 500 de reuniuni, toate pe temeiul confesional, organizate cu statute aprobate din partea competentelor foruri politice.

Am vēdut, că aceste reuniuni stau cu forurile bisericesci în legătură, numai întrucât patronii sunt de regulă prelații bisericești.

Am vēdut, că după caracterul lor aceste reuniuni sunt:

1. *Reuniuni științifice, literare și culturale.*
2. *Reuniuni de lectură.*
3. *Reuniuni sociale* (de industriași, cântări etc.).
4. *Reuniuni de caritate* (pentru înfrumșetarea bisericilor, pentru ajutoarea bolnavilor, reuniuni de femei).
5. *Reuniuni pentru promovarea intereselor materiale ale bisericii*, (reuniuni de înmormēntare, însoțiri pe acții; însoțiri de consum, de temperanță și altele.)

Reuniuni de noima acestora deci, cari toate au de scop, de a munci în interesul confesiunii, nu sunt oprite de legile țerii. Deși nouă ca Români *ni se vor face mai multe greutăți*, — respinși totuși nu credem că vom fi. Ar urma ca cele papistașe să le desființeze și înființarea altor reuniuni papistașe guvernale să nu mai îngăduie. Una ca asta însă nu se va întēpla.

Scim, că ori-ce organizare a noastră pe basă națională este oprită, că prin ucazul lui Hieronymi s'a dat o lovitură capitală mișcării naționale, încât conducătorii de odinioară stau astăzi neajutorați și nedestoinici de a restabili drepturile națiunii.

Organizarea noastră pe base confesionale, în reuniuni ortodoxe cu statute și cu scopurile indigitate, este admisă și va fi admisă întotdeauna, căci acest firec drept al bisericii, această pretensiune a bisericii față de stat, va fi întotdeauna susținută și apărută din partea acelor prelați și ocrotitori ai bisericii, cari își țin de datorință a le apăra.

Să ne adunăm deci prin toate părțile, să ne creăm numai statute, să le înaintăm spre aprobare și să pornim muncă diferită pentru ajungerea unui scop: *întărirea bisericii noastre naționale-ortodoxe*.

Aceste am avut de-ale pune la inimile cetitorilor nostri.

Dorim să fim cetii și înțeleși, ca bunele nôstre intenții, bune rezultate să aibă. Cu drag deschidem colōnele foi nôstre ori cui ar dorii să discute mai în amēnunt și care are ceva nou de spus asupra chestiunii acesteia.

În curēnd vom da și unele lămuriri cu privire la drepturile nôstre de înținire și de însoțire, pentru-ca cei ce ar dorii să între în intențiile nôstre, să fie în deajuns orientați.

Politică internă.

Din parlament. În ședința din 21 Iulie a făcut Bánffy propunerea cu privire la prelungirea cu o oră a duratei ședințelor. Primul, care a cerut cuvēntul, pentru a combate propunerea, a fost Kossuth Ferencz. El vede în propunerea făcută tendința guvernului de a exhauria opoziția și de a făuri o astfel de forță parlamentară, cu ajutorul căreia opoziția să fie făcută imposibilă. Corectă e procedura această după pilda Austriacilor? Corectă e îndeosebi atunci, când opoziția a pornit rășboiu în contra unui proiect de lege, care și în comisie a fost primit cu o majoritate de numai un vot, lipsind doi membri ai opoziției? Guvernul n'a făcut chestie de princip și de partid din proiectele de lege acum combătute și cu toate acestea le susține cu cerbicie: ore nu este acesta principiul *sic jubeo*? Oratorul continuă apoi a arēta deosebirea cea mare ce este, veți dōmne, între felul cum obstruēază opoziția parlamentului magiar și între scandalele din Reichsrathul austriac și pretinde în consecință, ca guvernul să țină cont de împregiurarea, că minoritatea are dreptul de a-și ridica *veto* al seu. Face la sfârșit contra-propunerea, ca ședințele casei să se țină și de aci înainte timp numai de 4 ore.

În numele partidului popular vorbesce abatele Molnár János. El n'ar fi în contra propunerei, căci nu se referă la chestii, cum sunt trenurile vicinale și altele, — însă este convins, că obstrucțiunea de până acum nu este de natura aceea, ca să reclame restricțiuni. Propune, ca din partea casei să se trecă prestē propunerea presidentului Bánffy simplaminte la ordinea zilei.

Apponyi constată, că discuția se învērte în giurul duor chestiuni de greutate politică și economică. Prin un proiect se tinde la exploatarea Ungariei în favorul Austriei, prin celalalt la nimicirea unui mijloc, care

fie-cine îl socōte de cel mai prețios tesaur, la nimicirea libertății de presă. Minoritatea a combătut în mod demn aceste tendințe ale guvernului, er guvernul vine și voiesce acum să aplice astfel de mēsurii, cari sunt în dauna morală a parlamentarismului. Ar trebui deci căutată o cale mijlocie, cale de împăciuire, și această s'ar putē găsi în felul acela, ca pentru fie-care să resulte — un favor. Și această nu se pōte decât în felul acela, ca partidul guvernului să-și retragă proiectul, care restrînge libertatea presei. Atunci și opoziția ar ceda.

Apponyi recunōșce mai departe, că realizarea voinței majorității este în ultima analiză o lege a vieții parlamentare. O lege, însă nu legea supremă, — căci suprema lege este validitatea liberă a voinței națiunii și influința acesteia nu numai la alcătuirea legilor, dar și la modul de guvernare. *„Însă cum stăm astăzi cu manifestarea voinței libere naționale: nu doresc să mă ocup acum, căci n'aș voi să dau ansă la deslănțuirea pasiunilor”*. Consimt cu aceea tēmă, *că suntem pe cale a prescurta pe toți cetățenii ungari în garanțiile libertății și ale siguranței*....

Este în contra propunerei lui Bánffy.

Din partidul guvernului vorbesce contele Tisza István, căutând a zeflemla pe Apponyi. El este deadrept în contra condițiilor ce le propune Apponyi pentru împăciuire. Acesta n'ar fi compromis, dacă am omite §-ul al 16-lea, ci o tomnēla egală cu depunerea armelor din partea majorității. *„Deși aș dorii mult, nu cred peste tot, ca între noi să se încheie vre-un compromis”*.

Hentaller: Să ne luptăm deci!

Meszlényi Lajos: Dacă potțiți d-vōstrē, fie deci rășboiu între noi!

Mai vorbesce încă Sima Ferencz în contra propunerei ministrului president.

Nu se va încheia compromis! Miercuri sēra s'au întrunit în o conferință, de mult neobicinuită, corifeii tuturor partidelor, pentru a găsi calea mijlocie prin care s'ar pune capēt ședințelor iritate și a putē rămânea împēcate toate partidele. Conferința a presidat-o Szilágyi Dezső, presidentul casei, care prin purtarea sa calmă în timpul din urmă ș'a dobēndit tot mai mult simpatiile opoziției. Punctul de vedere al opoziției l'a desvoltat deputatul Gyōri Elek, care a vorbit în deusul expunerilor lui Apponyi, cerēnd în schimb pentru încetarea obstrucției și admiterea premiilor de zăchar, — a abandonarea §-lui 16, resp. restituirea §-lui la comisie.

Ministrul Erdély declară a nu putē primi o astfel de condiție, din pricina, că această ar însemna o închinare a majorității înaintea minorității.

Rēnd pe rēnd mai vorbesce, fără a se înțelege, fără a conveni în păreri și declinând fie-care dela sine responsabilitatea pentru cele ce vor urma.

Vēdēnd Szilágyi, că stimabili nu cad de acord, fi demite pe toți, invitându-i ași trage consecuențele fie-care.

Toate fracțiunile opoziției au ținut după această fie care în parte ședințe, în cari s'a referat despre cele petrecute la consfătuirea rămasă fără rezultat. Toate au decis a purta și mai departe lupta în contra proiectelor, și anume cu toate mijlocele posibile, să încēpă obstrucție în stil mare.

Pentru-ca lupta să pōtă fi purtată mai cu succes, se vor, nisul, ca în proximal loc vacant de deputat, să fie ales matadorul opoziției din sesiunile trecute, Ugron Gábor.

Tote foile opoziției îndemnă la luptă perseverantă în contra guvernului, care se aducă cu sine său că lerea aceluia, său o gloriură retragere. Procedura guvernului este taxată de fariseică; — partidul liberal s'ar fi demis în pertractări asupra unui eventual compromis, numai ca să decline dela sine ori ce urmare, și să arete, că bunăvoința i-a fost zădărnicită prin prea marea pretensiune a opoziției.

Liberalii au ținut și ei o conferință, și în vorbirile lor au accentuat, că a sosit timpul pentru măsuri cât se poate de aspre, deocamdată pentru lungirea din nou a duratei ședințelor dietale.

Congresul sârbesc. Ședința dela 9/21 a fost mai bine cercetată de public ca cele precedente. Se credea adevărat, că se va isca neînțelegere între congres și comisar la fixarea programului, și sfârșitul va fi pōte dī solvarea congresului. După ce însă propunerea comisiei are să se tipărească întâiu, și numai după două zile va veni la desbatere, interesul a scăzut mult față de ședința congresului, cu tōte că aceea alocuarea a fost furtunōsă, deōrece radicalii făcū patriarchului recriminări pentru preținse violențe, dar presidentul totdeuna restabilea ordinea.

Ședința s'a început cu propunerea directorului școlar Arcadiu Varogjonesics, care a pretins grabnica înființare a fondului de pensie pentru învățătorii sârbi din Croația și Slavonia.

Profesorul Mih. Stoiffics a urgiat promulgarea raportului despre autonomia școlară. La interpelarea colonelului pensionat Simeon Bogdanovici pentru afacerile proselitistice romano-catolice din comuna Pogomchy, patriarchul a promis răspunsul pe atunci, când va primi informații despre starea lucrului. Plângerea aceluiași membru congresual pentru purcederea episcopului M. Gruici față cu un capelan, a îndrumat-o înaintea sinodului episcopesc, ca singur competent în afacere.

Intre patriarchul Brankovics și membrii radicali s'a născut o neînțelegere acută, când patriarchul a permis lui Slavko Militici să discute asupra sentenței senatului școlar, care a detras dela doi credincioși din Vêrșet dreptul electoral pentru lipsa conștiinței bisericesci, — pentru-că asupra sentențelor meritice ale tribunalului bisericesc congresul n'are voie să desbată.

În urma atacurilor vehemente ale colonelului pens. Bogdanovici întreptate asupra protopopului I. Stekovici și episcopului M. Gruici, discuția asupra propunerilor comisiei a luat un chip agitat.

Comisia propune, ca afacerile ce vor veni sub desbatere, să se împartă în două grupe, și înainte de tōte să se alegă comisia permanentă congresuală, ca forul suprem administrativ bisericesc și numai după aceea să se tranșeze propunerea senatului școlar despre întregirea salariilor învățătorilor dela școlile populare, raportul despre activitatea comisiei actuale congresuale, revisia socotelilor fondurilor bis., mai departe raportul despre violarea autonomiei bisericesci. Intre lucrările legislative, la primul loc stă discuția asupra

statutului organic bisericesc, apoi votarea de normativ pentru salarisarea parochilor, călugărilor și episcopilor.

Baronul Ioan Zsifkovici propune, să se esmită o comisie de douăzeci, care să redacteze un memorandum despre tōte acele gravamine, pe cari autonomia bisericescă s'arba le-a îndurat dela promulgarea art. de lege IX. din 1868., și acela pe lângă schițarea împrejurărilor de acum ale bisericeii sârbe să se substernă în chip potrivit înaintea Maj. Sale cu umilita rugăminte, să se îndure ca primul apărător al legii și dreptului, a lua sub secul său drepturile prin lege garantate ale vecinic credinciosului și loialului popor sârbesc, și pentru sanarea acestor gravamine, mai departe pentru apărarea autonomiei naționale și bisericesci asigurate poporului sârb a crea garanția constituțională necesară.

Comisia pentru ordinea de ȳi, cu provocare la declarația comisariatului, ca congresul cu delaturarea tuturor obiectelor să iee sub desbatere statutul organic bis. și să comunice cu comisariatul ordinea de ȳi stabilită, propune, să enunțe congresul, că nu pōte să satisfacă nici unei provocări a aceluia, pentru-că comisariatul reg. conform capitolului 8. al statutului congresual nu are dreptul să exercieze nici o înfringere asupra desbaterilor congresuale, și să împedice activitatea legală a congresului, și pentru-că congresul are dreptul, să-și fixeze ordinea de ȳi.

Patriarchul Brankovics constată aceste două propuneri de atât de importante, încât acelea conform cu ordinea de ȳi întâiu trebuiesc tipărite, și numai după patru ȳeci și opt de cēsuri pot fi luate sub desbatere.

După o discuție lungă asupra chestiei ordinei de ȳi, congresul a consimțit cu punctul de vedere al patriarchului, asupra căruia presidentul-patriarch n'a permis votare.

Ședința s'a ridicat la orele 2 după prânț.

Din România.

Rege și popor. Monitorul Oficial de Joi publică următorul manifest al Maiestății Sale Regelui Carol către poporul României:

Români!

În momentele de grele încercări, prin cari am trecut în timpul bōlei periculoase a iubitului Meu Nepot, credinciosul Meu popor s'a strîns împrejurul Meu într'o singură gândire, înălțând rugi ferbinți către a Tot-Puternicul spre a salva viața Moștenitorului Tronului, chemat a lua într'o ȳi asupra sa marea și frumoasă sarcină, încredințată Mie de națiune.

Impunătoare au fost manifestările de simpatie, mișcătoare dovețile de adâncă compătimire, ce au pornit în aceste ȳile de restriște din tōte straturile sociale până și din cea din urmă colibă. Țera întreaga era în picioare, cuprinsă de un fior puternic, împărțind îngrijirile Nōstre: gândurile se întunecau de amenințarea, că o muncă

neîntreruptă de peste o jumătate de veac putea fi atât de greu încercată. Aceste simțeminte, isvorite din inima caldă a poporului, acest avēnt unanim în ceasul de primejdie pentru viitorul Statului, erau mângăerea cea mai dulce pentru Noi, o îmbărbătare nouă pentru Mine de a veghia necurmat asupra ursitelor României, pentru urmașii Mei un îndemn puternic de a se arăta tot mai vrednici de atâta iubire, de atât devotament.

Astăȳi, când știința înaltă și hărnicia medicilor Țerii au curmat bōla și învioșat inimile Nōstre, îmi împlinesc cu veselie sânta datorie a mărturisii tuturor, că numai credința, cu care Ne-a înconjurat iubitul Meu popor, Ne-a putut ușura temerea în acele momente cumplite.

Adâncă și nemărginită este recunoștința, ce umple sufletul Meu, al Reginei și Principesei Maria pentru aceste duiōse și nenumărate mărturii de iubire: ele au stabilit între țēră și tron legături noi și neperitōre. Cu toții eșim din această încercare întăriți, Țera mai încreștōre în viitor, ȳr Eu mai mândru de poporul Meu, care în aceste ȳile de desnădăjduire 'Mi-a rēsplătit munca întregii Mele vieți.

Precum ne-au fost întrunite gândurile, asemenea ne întrunim acum rugile nōstre, înălțându-le către pronia cerescă într'un avēnt de recunoștință pentru deplina însănătoșare a Principelui moștenitor.

ȳr Eu, pētruns până în adâncul sufletului Meu de o nesfârșită gratitudine, nu voi înceta nici o ȳi de a chema binecuvēntările cerului asupra scumpei nōstre României și mult iubitului Meu popor.

Castelul Peleș, în 8 Iuliu 1897.

Carol.

MM. LL. Regele și Regina, împreună cu A. S. Principele Leopold de Hohenzollern, merg în fie-care ȳi la castelul Foișor spre vedea pe Augustul convalescent, pe lângă care petrece câte două ore.

Starea A. S. Regale Principele Ferdinand urmēză a fi cât se pōte de îmbucurătoare. Alteȳa Sa petrece câte-va ore jos din pat; se simte bine, mai puternic și este vesel.

Turcia și România. Sub acest titlu L'Indēpendance Belge publică următoarea telegramă din Constantinopol:

Se desmint șgomotele cu privire la încheierea unui tratat de alianță între Turcia și România.

Ministrul României a fost decorat pentru serviciile aduse cu prilejul negocierilor pentru încheierea unui tratat de comerț.

De ale artei. Ministerul instrucțiunii publice a decis să cumpere, pentru pinacotecele din București și Iași, următoarele tablouri și busturi:

Pentru pinacoteca din București. — Statuele: Bustul Principelui Carol, de V.

Brustolan, cu 200 lei; Micu (în marmoră), de Valbudea, cu 400 lei; Ritrato, de G. Vasilcescu, 300 lei; total 900 lei.

Pentru pinacoteca din Iași. — Tablourile: Bătrēna, de V. Capidan, cu 150 lei; Exercițiu cu flautu, de V. Damian, 250 lei; O fată în cămașă, de G. Mărculescu, 300 lei; Natura mōrtă, de d-na Zoe Stănescu, 140 lei; Un cap, de M. Gheorghiu, 150 lei; Un nemulțumit, de C. I. Petrescu, 130 lei; Struguri, de P. Șerbănescu, 120 lei; Un cap, de Tintorēnu, 250 lei.

Tōte aceste tablouri și busturi au figurat la expoziția artiștilor în viețā și represintă o valōre totală de 2.400 lei.

Monument găsit. „Epoeci“ îi se scrie din Tērgu-Jiu: D. Polonic, arheologul trimis de ministerul instrucțiunii în studii arheologice a descoperit Sămbătā la Bumbesci, lângă T.-Jiu, sub ruinele cetății lui Traian, un monument de o lungime de doi metri și lărgime de un metru.

Monumentul este sfărîmat în mai multe bucăți, dar cu tōte acestea inscripția latină de pe el e aproape intactă. De și monumentul nu este încă reconstituit, căci mai lipsesc câte-va bucăți, totuși din inscripție rezultă, că el a fost cioplit de legionarii romani, sub privigherea directă a împēratului Traian, ca semn, că la Bumbesci a fost așezată o parte a legiunilor.

D. inginer Polonic lucrēzā mereu cu 60 soldați la zidurile cetății romane, cu atât mai virtos, că o legendă populară spune, că acolo se află înmormēntată o comōră, — bogățiile luate de legionarii din palatul de Sarmisegetuza, al regelui Decebal.

Ruinele sunt păzite ȳiua și naptea de soldați.

Noutăți.

Regele și regina Italiei, la învītarea împēratului germān va călători în 3 Septembrie la Hamburg, pentru a fi de față la manevrele de acolo.

Regele Sērbiei după dī solvarea scupștinei va călători la Karlsbad, unde va face cură în decurs de patru săptămāni.

Serbare populară în Belgrad. În favorul inundațiilor din Sērbia, sub patronatul reginei Natalia s'a arangiat săptămāna acēsta o serbare populară în Belgrad, care a durat trei ȳile. În parcul „Kalimegdan“ au fost ridicate teatre și bazare de expoziție. La serbare au participat regele Alexandru, guvernul sērb, metropolitul, și societatea alēasă din capitală. Sēra orașul a fost iluminat. Sērbarea a adus un frumușel venit pentru alinarea miseriei inundațiilor.

Pentru inundați. La Anvers (Belgia) s'a constituit un comitet pentru a aduna fonduri spre a veni în ajutorul victimelor inundațiilor din România.

Acest comitet se compune din d-nii: baron Osy, pres. de onōre; G. Mendl; Arthur Morren, pres. al camerei arbitrale de grāne; I. van Put; Wēgimont și d. Landau,

FOIȚA.

„Mēsuralul oilor“.

(Din obiceiurile Romānilor).

Ca să-mi fac și eu o idee mai clară despre mēsuralul oilor respective a laptelui, 'mi-am luat pușintel timp a descrie un obicei al romānilor noștri de aici din „Valea Jiului“, la care am fost și eu învitat din partea poporenilor din Petroșeni, unde mă aflui actual în funcțiune.

Des de diminețā la 31 Maiu st. n., pe la ora 5 diminețā am plecat mai mulți deodată călēri ca să putem de timpuriu ajunge la locul anumit. În scopul sus amintit, am eșit pe un loc ce se numește „Roșia“, după aceea am dat de alt dēl și munte ce se chiamă „Preluca“; nu ne-am mai dus mult, și ȳtā, că pe la ora 11 a. m., am sosit în „Bou“ — așa se chiamă muntele unde ies ōmenii cu oile. — Acī erau o mulțime de ōmeni, mueri, copii, cari toți aștēptau timpul sosit, ca fie-care să vadā cu ochii: cât

lapte vor mulge dela oile lor, și cât vor da la mēsurat

Tōte obiceiurile 'mi-au fost pe plac, numai chiar unul nu, și adevă și acolo fiecare sātēn îl vedēi cu ploșea ori sticla plină cu vinars din care gustau mereu. Și ore de lipsă era acela chiar acolo la munte unde apa e atât de bună și sântōsă? Ore de lipsă era vinarsul, când laptele cel bun și sântōs de ōie era înaintea lui? Eu vēred, că nu, măcar atunci să-l fi lāsāt păcatelor la jidov și să nu mai spurce aerul cel atât de curat și bun cu astfel de otravă periculoasă, care nu duce la fericire, ci la peire.

Pe la amēȳi, după un Tatāl nostru și după o sântā cruce, fie-care, altul într'o parte, altul într'alta se așēdā să îmbuce ceva de amēȳi și spre a-și astēpārā fōmea, căci de, după vinars le venea pofta și de mēncare. Asta ținū până pe la 1 ōrā, când deodată veȳi ciobanii, că încep a sosi cu oile, cari fac o larmă deosebită, unele după miei, altele din cauza, că deabia aștēptau să fie mulse și ușurate de ugerul împetrit și plin de lapte.

După ce s'au băgat tōte în „strungă“, fie care proprietariu vine acī cu gălēta spā-

lată, fie-care se spalā pe mâni, ȳr eu împreună cu cantorul am început „Tatāl nostru“, și ōmenii ceilalți ne-au imitat cu toții. După aceea fie-care s'a așēdāt la locul lui de muls, ȳr în strungă erau vr'o 3 persoane cari dādēu după oi să vie la muls.

Am observat, că cei mai sārăcuți, cari avēu oi mai puține, nici habar nu avēu de a se apuca de muls. Întrebându-i de motiv mi-au dat răspunsul, că ei nu voiesc să rămānă mai îndērēt de cei cu oi mai multe, ci voiesc a găta deodată cu ei. Deci își petrecū timpul chinind, strigând, și mai spunēnd câte o anecdotă de ris, câte o glumă din bētrāni. Unii ȳicēu, că de aceea nu le mulg, ca să se adune lapte mai mult la oi, ca se ajungā pe cei bogāți cu mēsura.

Vēȳēnd pe urmă, că se împuștinēzā oile celor bogāți, s'au apucat și ei de muls, ca să nu rămānă pe urmă de tot. După ce s'a gătat cu mulsul, care ținū vr'o 4 ore, — căci le mulg încet de tot, ca se nu mai rămānă lapte nimic în uger, — aduc mēsura, care se numește „Cioiu“ și cu acela încep a mēsura la cei bogāți mai întâiu, și tot așa până în fine. „Cioiul“ e din lemn și conține 3 deȳi de lapte, așa darā 7 cioiuri fac o gălētā,

7 găleți fac o vēdrā, 7 vedre fac o cupā. Cupa e cea mai mare mēsură la ei. Sunt mulți, cari fac câte o cupā aici, deōrece au oi multe și ținute bine.

Acī am vēȳut un lucru frumos și tare plăcut, care e tare de lipsă a-l șci și publicul nostru dela alte sate, și adevă, cei cu oi multe mai dau și de pomanā câte o gălētā de lapte la cei cu mai puține oi său la cei, cari n'au oi.

Dacă se întēmplā să iese la mēsuralul oilor preotul și învățatorul, cei bogāți îi remunerēzā, dēndu-le câte o gălētā de lapte ca cīnste ori pomēnā, ca să aibā noroc la ele și în viitoriu. Calea și ostenēla mea încă a fost remunerată fōrte cīnștit din partea locuitorilor sātēni din Petroșeni, de unde numai a două ȳi diminețā am sosit acasă dela munte, ducēnd cu mine cele mai plăcute suveniru.

Petroșeni, la anul 1897.

George Șandru,
învēțator gr.-or.

De asemenea ziarul belgian „La Metropole” publică un călduros apel în favorul inundaților, reamintind cu această ocazie, că numeroși negustori din Brăila au fost primii, cari au trimis prin consulul general român din Anvers o sumă importantă în profitul victimelor catastrofei din Corvillain.

Catastrofa dela Colomea. Din Lemberg se vestese, că rudeniile baronului Kapri și Odolszka etc., pretind dela căile ferate provinciale o sumă de 250,000 fl. pentru despăgubirea familiilor nenorocitelor lor victime.

Cererea pentru grațierea lui Bartha, subscisă de 200,000 de inși s'a decis să se înainteze la locul preînalt prin contele Zichy Jenő. Contele Zichy a fost rugat pentru săvârșirea afacerii. El a promis, că o va înainta, când Maiestatea Sa se va întorcede din Ischl la Viena.

Universitate rutină. Se confirmă scirea, că corporațiunile și societățile rutene pregătesc o petițiune către guvern, în care cer înfiintarea unei universități rutene la Lemberg, necorespunzând necesităților rutene singuraticile catedre dela universitățile din Lemberg și Cernăuți.

Un bărbat de stat Japonez la Viena. În metropola austriacă a sosit Mercuri din Roma, unul dintre cei mai frunțași bărbați de stat ai Japoniei, Ito Hirobumi. Hirobumi are 57 de ani, și a mai umblat prin Viena la 1882. Are mari merite în reorganizarea politică a Japoniei. În două rânduri, odată cu privilegiul războiului cu China, a stat în fruntea guvernului japonez. Scopul călătoriei lui este, să studieze în chip temeinic organizațiile și stările politice din Europa.

Atentat în contra lui Edhem-pașa. Se depeșeză din Constantinopol, că la adresa lui Edhem-pașa a sosit un pachet, cuprinzând o mașină infernală. Când pachetul a fost desfăcut, mașina a explodat, rupând brațul stâng al pașei.

Ministrul de comerț pentru copiii de Sécui. Foile ungurești ne spun, că ministrul de comerț a luat noște dispozițiuni pentru a ferii pe copiii secui de emigrare, și pentru a-i face industriași în Ungaria. A provocat adevărat ministrul pe industriași din Dobrișin, Arad și Seghedin să aplice de învățării tot copii de Sécui. Le-a dat apoi copiilor favorul de a călători gratis, și le-a promis, că cu prilejul înaintării lor de calfe, le va distribuie premii.

Casa lui Starcevic sub licitație. Ne aducem aminte, că Croații ridicaseră conaționalului lor, înflăcăratului croat Starcevic o casă, în care conducătorul lor ajuns la adânci bătrânețe se și petrecea restul zilelor. Cu moartea lui, casa a moștenit-o fiul său, avocatul Mile Starcevic. Acesta a provocat acum societatea Cyrill-Method să facă dispoziții pentru cumpărarea casei, decât nu voiesce, ca aceea să ajungă în mâni private. Dacă societatea nu va voi să o cumpere, va fi nevoit să o vândă el prin licitație, pentru că în loc de a-i aduce venit, el trebuie încă să suprasolvască anual pentru ea.

Un oraș bântuit de cutremur de pământ. Laibachul este orașul nenorocitorilor, care în nenumărate rânduri a fost îngrozit de cutremurul de pământ. Mai zilele trecute încă a adus în grăoza pe locuitorii un puternic cutremur întimplat în pomenitul oraș, în urma căruia locuitorii mai cu dare de mână se pregătesc să emigreze, și să se așeze în Graz și în alte orașe.

O nouă catastrofă pe linia ferată. Ciocnirile de tren sunt la ordinea zilei. Duminecă după prânz a avut loc una în Francensbad. Doue trenuri de persoane, cel din Bavaria cu cel din Lenchsterad s'au isbit deolaltă cu atâta vehemență, că trei vagoane s'au sfărâmat bucățele și locomotivele s'au deteriorat. Șapte pasageri au fost grav răniți.

Invitare. Inteligența română din Hodac-Ibănesci și Jur, Vă invită cu totă onoarea la petrecerea de vară, care se va arangia

Duminecă, la 1 August st. n., 1897 în școala gr-or. din Hodac. Începutul la 4 ore p. m. Prețul intrării: de persoană 1 fl., în familie de persoană 80 cr. Suprasolviri se primesc cu mulțămită, venitul curat e destinat pentru ajutorarea școlarilor miseri. N.B. Prea stimații participanți sunt avisați la provisia proprie cu de ale mâncării. De cuartire și beuturi bune se va îngrijii comitetul.

„Transilvania” organul „Asociațiunii transilvane”, pe luna Iunie și Iulie are următorul cuprins: Casă națională. — Din istoria băilor, de Dr. G. Vuia. — Avram Iancu, biografie de Iosif Sterca Șuluțiu de Cărpeneș. — Știință, literatură și artă: „Agrologia și agricultura generală de Dr. George Maior, prof. la școala centrală de agricultură în Ferestrau”. — Băile alcaline-muriatice dela Sângeorgiu român. — Astra: Programa școlii civile de fete a Asociațiunii și examenele dela finea anului școlar 1896/7. — Casă națională. — Din public — Partea oficială. — Apel. — Procepe verbale din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” ținută în Sibiu la 13 Mai și 10 Iunie 1897 n. — Conspcctul membrilor cari și-au achitat taxele în quartalul II 1897.

Condițiuni de primire

în școala civilă de fete și internatul Asociațiunii.

Pentru primire în școala civilă se cere atestat despre absolvarea claselor școlii elementare, sau atestat despre clasa corespunzătoare premergătoare dela o altă școlă de categoria școlii civile. În lipsa unui astfel de atestat, se pe lângă atestat dela școle de altă categorie, primirea se face pe baza unui examen de primire, conform ordinațiunii ministeriului regesc-ungar de culte și instrucțiune publică, dto 11 August 1887, Nr. 29000.

Inscrierile pentru anul școlar 1897/8, se fac din 1—6 Septembrie a. c. stil nou.

Examenele de emendare se țin în 3., er cele de primire în 4 Septembrie c. n.

Prelegerile se încep în 6 Septembrie c. n.

Didactul e fixat cu 2 fl. v. a. pe lună, și pentru elevele, ce întră prima dată în această școlă, o taxă de înmatriculare de 2 floreni v. a.

Pentru elevele cursului complementar, provădit în § 6 din statut, didactul este de 2 fl, pe lună, și la prima înscriere taxa amintită de înmatriculare.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare a reuniunii femeilor, au să se înscințeze de timpuriu, în tot cazul înainte de începerea anului școlastic, prin părinți sau tutori la direcțiunea școlii, pentru a putea face dispozițiunile necesare. Taxa internatului e de 200 fl. v. a. pe an, plătiți înainte în două seuri cel mult patru rate. Cărțile trebuincioșe, materialul de scris, de desen, de lucru de mână, se înțelege, nu sunt cuprinse în taxa amintită, ci cheltuelile reclamate în această privință se pōrtă de părinți, în tocmai precum tot de densii se pōrtă cheltuelile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în musica instrumentală și în limba franceză.

Taxele pentru instrucțiunea în piano sunt de 2 categorii :

a) dacă o elevă voiesce să iee orele singură, se compută la 2 ore pe săptămână taxa de 9 fl.*) pe lună; dacă 2 eleve împreună iau instrucțiune în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămână cu 6 fl.*) de elevă; sau

b) dacă o elevă voiesce să iee orele singură, se compută la 2 ore pe săptămână taxa de 6 fl.*) pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămână cu 3 fl.*) pe lună de elevă.

Pentru instrucțiunea în limba franceză câte 2 ore pe săptămână, se compută pe lună câte 1 fl. de elevă.

Tote taxele se plătesc direcțiunii școlare, care remunerază pe instructorii.

Elevele din internat, afară de școlă, au în fie-care și anumite ore de conversațiune, în limba franceză, maghiară și germană. Pe lângă aceea ele se prepară și și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutorul directorii și al guvernantelor, și în ori-ce altă privință se împărtășesc de cea mai părintăscă îngrijire și conducere.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, mai au să aducă cu sine: o saltea,

Din care sumă 1 fl. se conteză pe lună institutului pentru susținerea forțele nelor în stare bună.

un covoraș la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă seuri șol de coperit, 4 cearșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergere, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, care tote rămân proprietatea elevei. Afară de acestea, schimburile de trup și albiturile, câte 1/2 duzină din fie-care, ciorapi și fuste de colere închisă și batiste (marămi) câte 1 duzină, un parapeu și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toaile nouă, părinții și tutorii sunt consiliați a nu face de acestea pentru copilele lor, căci pentru a obține o uniformitate în îmbrăcăminte pentru tote internele, acele toaile, cu prețuri moderate, se fac aici prin îngrijirea direcțiunii internatului. Strîns de uniformă se țin: o haină, două surte în forma unei haine, o pălărie de ernenă și una de vēră, cari necondiționat au să se facă aici și cari preste tot vor costa 16—22 fl. v. a.

Doritorii de a avea „Statutul de organizare” precum și „Regulamentul intern” al școlii, „Regulamentul pentru cursul complementar” și „Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii și de emendare”, le pot primi dela direcțiune pentru câte 10 cr. unul. Tot dela direcțiune se pōte primi pentru 1 fl. și „Monografia” școlii, în care pe lângă istoricul institutului, se află descrierile edificiului școlii și al internatului în tote amănuntele lui.

Sibiu, în Iuliu 1897.

Direcțiunea școlii civile de fete cu internat.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Divorțiul în biserica ortodoxă-răsăritenă și cea rom.-catholică,

de

Dr. Remus Roșca.*)

Căsătoria este condițiunea nealterabilă a existenței și susținerii nēmului omenesc. Astfel considerând însemnătatea căsătoriei, e ușor de explicat: de ce omenimea din cele mai vechi timpuri și până în ziua de astăzi s'a ocupat și se ocupă cu regularea acestei instituțiuni, și referitoriu la condițiunile esențiale pentru încheierea căsătoriei, conform gradului de dezvoltare cultural și moral, istoria popoarelor ne și arată, că regularea s'a făcut când într'o formă mai corectă, mai exactă și mai corespunzătoare ființei și mențiunii omenesci, când într'o formă mai puțin corespunzătoare, nelipsind nici aberațiunile cele mai mari în această privință.

Așa se explică, pentru-ce cu privire la esența, la notele caracteristice ale căsătoriei, în diferite timpuri, la diferite popore și la diferiți învățați aflăm diferite definițiuni despre căsătorie.

Un adevăr însă este mai presus de ori-ce îndoală, că la tote poporele, chiar și la cele mai inferioare în cultură, căsătoria s'a considerat de un act important, împreună cu anumite consecuențe, pentru aceea îndeplinirea lui s'a legat de anumite forme, ca astfel și prin forma exterioară să i-se dee timbrul sərbătoreesc.

Poporele mai dezvoltate și mai înaintate în cultură pe lângă perfecționarea formelor exterioare, de cult, au normat acest raport social și pe cale legislativă, mai ales în ce privește consecuențele naturale ale căsătoriei, consecuențe, cari privesc familia și ereditatea.

Prin rescumpărarea nēmului omenesc prin Mēntuitorul nostru Iisus Christos și prin descoperirea principiilor de credință și morală de un adevăr etern, tote bazele vieții omenesci s'au format după anumite precepte mai clare și mai sublime, și biserica creștină a cuprins și statorit învățăturile sale în anumite forme concrete, dogme. Taina căsătoriei este și ea cuprinsă între dogmele bisericești, și pentru-ca tema noastră să o putem mai bine clarifica, înainte de tote trebuie să vedem: ce e căsătoria?

Căsătoria este *taina legeri celei noue*, în care se binecuvăntă *legătura însoțirii pentru totă viața a unei persoane bărbătesci și a unei persoane femeiesci*, înaintea *preotului*, după data *promisiune despre dragostea împrumutată* până la mōrte, cu urmările acestei însoțiri, cari sunt: *nascerea și crescerea copiilor*.

Abstrăgând însă dela caracterul dogmatic al căsătoriei, căsătoria se pōte defini și ca:

Însoțirea pe întrēga viață, a duor persoane de gen deosebit, pentru bunăstarea și

*) Studiu extras din programa (XIII-a) institutului pedagogico-teologic din Sibiu, anul școlar 1896/7.

fericirea reciprocă, și pentru nascerea și crescerea copiilor.

Din aceste definițiuni, cari, în ce privește raportul căsătorilor între sine, nu diferă una de alta, este evidentă partea obligațională, de unde se și explică împrejurarea, că la poporele neculte, căsătoria se încheia prin contract, bărbatul își cumpără muerea, ca pe o marfă ore-care. Căsătoria însă cu tote acestea diferă esențial de ori-ce raport de contract prin aceea, că la regularea raporturilor conjugale, punctul cardinal este partea morală, deore-ce numai prin ea pōte corespunde căsătoria scopului ei înalt. Pentru aceea din cele patru forme ale căsătoriei se vieții conjugale:

a) monogamia

b) polygamia

c) polyandria și

d) promiscuitatea,

numai monogamia se pōte accepta ca forma cea corectă a vieții conjugale. Acesta se adevăresece și prin împrejurarea, că Dumnezeu părăchea cea dintâi de omeni o a făcut: bărbat și femeie: „Bărbat și femeie i-au făcut pe ei”. (Fac. I. V. 27.) Că monogamia e forma de căsătorie cea mai adecuată mențiunii omenesci, se justifică și prin statistică, care ne arată, că la tote poporele, proporțiunea între cele două genuri, cu unele neînsemnate abateri, rămâne cam aceeași; er biserica creștină dela început s'a pronunțat pentru monogamia, condamnând ori-ce altă formă a vieții conjugale.

Biserica creștină, pe lângă că a acceptat forma monogamică a căsătoriei, totodată a declarat această instituțiune de sântă, de taină, după-cum s'a accentuat mai sus, și în privința aceasta se pronunță adese-ori mai ales evangelistul Mateiu și apostolul Pavel. Acesta o a reclamat cu deosebire împrejurarea, că, atât Jidovii încreștinați, cât și păgânii, cari au primit creștinismul, și în privința vieții conjugale au trebuit să se desfacă de obiceiurile de mai înainte.

Luându-se de basă enunțațiunile ss. evangeliști și apostoli, biserica, în dezvoltarea sa ulterioară, alătura cu alte instituțiuni creștine a normat și încheierea căsătoriei, dar în decursul timpului, precum și în ce privește alte instituțiuni, s'au dezvoltat diferite păreri și interpretări, cari au dus la împărțirea bisericești în mai multe confesiuni. Așa și în ce privește căsătoria s'au ivit diferite păreri și interpretări ale învățăturilor evanghelice, biserica ortodoxă însă, care a căutat a păstra învățăturile fundamentale creștine în forma lor originală și naturală, și în punctul desfacerii căsătoriei, divorțului, se deosebesce de biserica romano-catholică, care nu admite desfacerea căsătoriei.

În cele următoare vom căuta a documenta cum se pōte justifica procederea bisericești ortodoxe răsăritene pentru desfacerea căsătoriei din punct de vedere

a) canonic,

b) al filosofiei dreptului, și

c) al practicabilității.

(Va urma.)

Din public. *)

Mulțămită publică.

Ținem a ne împlini o plăcută datorință, aducând și pe această cale adenc simțita mulțămită a „Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiului”:

a) Onorabilei Direcțiuni și stimabililor acționari ai Institutului de credit și economii „Albna” din Sibiu, pentru ajutorul de fl. 100, votat pentru Reuniunea noastră pro 1897 din cuota destinată spre scopuri culturale și de binefacere;

b) Onorabilei Direcțiuni, cum și onorabilei adunări generale a „Cassei de păstrare din Seliște”, care a binevoit a trece amintita „Cassa de păstrare” în șirul membrilor fondatori ai Reuniunei noastre cu taxa de fl. 100, solvită în 5 rate anuale.

Fie, ca exemplul acestor Institute să afle cât mai mulți imitatori.

Sibiu, 22 Iuliu n. 1897.

Comitetul central al „Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiu”.

În absența d-lui president:

Dr. Aurel Brote, Victor Tordășian, membru în comitet. secretar.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu este responsabilă.

Ad. Nr. pp. 338/897. [101] 3—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroch în comuna de clasa a III-a Sometfalău de lângă Cluș, prin această se escrie concurs repetit, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post. dau un venit sigur anual de 402 fl. 25 cr. după cum s'au statorit în ședința din urmă a comitetului parochial, care a îmbunătățit venitul cu 34 fl., precum au fost arătat în concursul trecut.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile de concurs subscrisului, până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiterat rom. gr.-or. al Clușului în conțelegere cu comitetul parochial.

Cluș, 4 Iunie, 1897.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 254. [100] 3—3

CONCURS.

În urma ordinului Preaveneratului Consistoriului arhidieceșan dto 6 Maiu a. c., Nr. 2941 Bis: pentru întregirea parohiei de clasa a II-a, Loman, în protopresbiteratul Sebeșului, se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma de 606 fl. 50 cr., despre cari informațiuni mai deapropo se pot primi dela comitetul parochial și oficiul protopresbiterat.

Concurenții au a-și așterne cere-rile concursuale instruite conform normelor din vigore în termenul prefript subsemnatului oficiu protopresbiterat. Sebeș, 27 Iunie 1897.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent, oficiul protopresbiterat al Sebeșului.

Sergiu Medean,
protopresb.

Nr. 712/897. [102] 3—3

CONCURS.

Neinsinuându-se la I-a și a II-a publicare a concursului de paroch în parochia de clasa a III-a Somartin, protopresbiteratul Agnitei, concurenți cualificați, prin această se publică pentru a 3-a oară concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 380 fl. 70 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze cererile lor concursuale instruite conform legilor în vigore în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Noerichiu, în 26 Iunie 1897. Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comit. par.

Nicolau Moldovan,
adm. protopresbit.

[98] 3—3

CONCURS.

Pe baza ordinului Preaven. Consistoriului arhidieceșan din 28 Maiu 1896 Nr. 3058 B., prin această se escrie concurs pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa III Bărăști protopresb. gr. or. român al tractului Hațeg, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 398 fl. 07 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile concursuale instruite conform normelor în vigore, până la termenul sus indicat la subscrisul oficiu protopresbiterat, — în Petroșeni.

Concurenții sunt poștiți, ca sub durata concursului, să se prezenteze odată în comună, în o Duminecă seu sârbătore, spre a se face cunoscut personal poporului și să predice.

Bărăști, la 18 Iunie 1897.

În conțelegere cu oficiul protopresbiterat concernent.

Georgiu B. Reitescu, Avram Popa,
președ. com. parochial. notariu.

Vidi.

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 647/1897 [93] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Tórela din protopresbiteratul Agnitei se deschide prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul „Tel. Rom“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 184 fl. 20 cr.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și așternă cererile lor concursuale instruite în sensul normelor în vigore în termenul deschis subscrisului oficiu protopresbiterat.

Noerichiu, în 25 Maiu 1897. Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolae Moldovan,
adm. protopresbit.

Nr. 262/897 prot. [95] 3—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea vacantei parohii „Șard“ protopresbiteratul Sighișórei, se repetesce, conform Veneratului ordin consistorial, concursul cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, dau suma de 358 fl. 59 cr.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parohii se dau la subsemnatul oficiu protopresbiterat, eventual la comitetul parochial concernent.

Concurenții au a-și așterne cere-rile concursuale instruite conform normelor în vigore în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat, având a se presenta sub durata concursului în vre-o Duminecă seu sârbătore în biserica din respectiva comună bisericească spre a-și arăta aptitudinea în cele rituale.

Sighișóra, 25 Iunie 1897.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Sighișórei, — în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitrie Moldovan,
protopresbiter.

Nr. 255 protopresb. 1897. [96] 3—3

CONCURS.

Pe baza rezoluțiunei consistoriale din 6 Maiu 1897 Nr. 2682 Bis. prin această se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III a Alma, protopresbiteratul Mediașului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 552 fl. v. a. anual.

Informațiuni mai deapropo despre starea parohiei se pot primi dela oficiul protopresbiterat și dela comitetul parochial.

Reflectanții la acest post au a-și așterne petițiunile lor instruite conform legilor în vigore până la termenul prefript subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Mediaș, 21 Iunie 1897.

Romul Mircea,
adm. protop.

Nr. 172. [97] 3—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea vacantei parohii de clasa a III-a din Malomfalău, tractul ppresbiterat al Murăș-Oșorheiului, — se escrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele stabilite în ședința sinodului acestei parohii la 20 Martiu 1893, cari dau un venit anual de 428 fl. v. a.

Informațiuni se vor lua la fața locului și la subsemnatul protopresbiter.

Competenții își vor așterne cere-rile lor concursuale instruite în regulă (Stat. org. §. 13, Reglment pentru parohii §. 15 și 17) la subsemnatul oficiu protopresbiterat.

M.-Oșorhei, 19 Iunie 1897.

Oficiul ppresbiterat gr.-or. al M.-Oșorheiului în conțelegere cu comitetul parochial din Malomfalău.

Nicolau Maneguțiu,
ppresbiter.**Mare prăvălie**

de

băcănie, candite, delicatose, bumbacuri etc.

a societății comerciale

„CONCORDIA“

Str. Măcelarilor Nr. 20.

Strada Baier Nr. 1.

Edificiul „Albinei“.

Vândare în mare și mic.

Tóte articolele aparținătore sferei de băcănie, delicatose, candite și bumbacuri se pot procura cu **prețurile cele mai moderate și în calitatea cea mai bună**, la societatea „Concordia“.

Prăvălia noastră arangiată după recerintele moderne, numeroșele localități ce ne stau la dispoziție, precum și importul direct de mărfuri, ne pun în plăcuta poziție de a corăspunde tuturor așteptărilor.

În special recomandăm Onor. public următorele articole: Cafea, prăspătă de diferite soiuri, Zăhar raff. I-a, Stafide, Migdale, Mazere, Linte, Orez, Piper, Cuișóre, Șafran francez, Thee, făină de toți numerii, Orange, Masline, Iere negre și roșii Șuncă, Salamă, Pesci marinați (Aalfisch, heringi, ruși), brânze prăspete, Liqueuri (E. Lichtwitz & Co.) Rum, Cognac.

Vinars curat de drojdii. — Vinars curat de prune.

Oțet de vin veritabil.

Vinuri curate și tot felul de ape minerale.

Fruite sudice, Oleiuri, Lumini, Săpunuri, Petrolen etc.

diferite sâmințe agronomice plombate și scutite de rocoină cu prețuri fórte favorabile.

Din despărțemântul de textile recomandăm următorele: Bumbacuri de țesut, Bumbacuri franțozești veritabile (Marca D. M. & C.) albe și de diferite colori, Păr (Haras) bercă, Mătăsuri de cusut în diferite colori, etc.

Așteptând numeroșele comande ale Mult On. public și promițând serviciu prompt,

semnăm cu tótă stima:

„Concordia“,
societate comercială pe acții.

[59] 7

„ARDELEANA“,

institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000.

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

Institutul face următorele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1. acórdă împrumuturi cu interese de 3%;	4. cumpără și vinde mărfuri și produse;
2. primesce depuneri dela particulari cu 5 și cu 5 ¹ / ₂ , ér dela corporațiuni culturale cu 6%;	5. aréndeză și exaréndeză realități!
3. cumpără și vinde realități;	6. cumpără și vinde efecte publice;
	7. mijlocesce operațiuni, specificate sub 3, 4, 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897.

Ori-ce afacere se póte rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ér în scris prin corespondență.

Orăștie, în Maiu 1897.

[73] 6—12

Direcțiunea.